

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

11 päivänä heinäkuuta 2018*

Jäsenyysveloitteiden noudattamatta jättäminen – Sosiaaliturva – Asetus (EY) N:o 883/2004 –
11 ja 12 artikla sekä 76 artiklan 6 kohta – Asetus (EY) N:o 987/2009 – 5 artikla –
Työntekijän lähettäminen työhön toiseen jäsenvaltioon – Sosiaaliturvajärjestelmään kuulumisen –
Petosten torjunta – A1-todistus – Työskentelyjäsenvaltio kieltäytyy tunnustamasta todistusta petoksen
tai väärinkäytön tilanteessa

Asiassa C-356/15,

jossa on kyse SEUT 258 artiklaan perustuvasta jäsenyysveloitteiden noudattamatta jättämisestä
koskevasta kanteesta, joka on nostettu 13.7.2015,

Euroopan komissio, asiamiehenään D. Martin, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

jota tukee

Irlanti, asiamiehinään E. Creedon, M. Browne, G. Hodge ja A. Joyce, avustajanaan C. Toland, BL,

väliintulijana,

vastaan

Belgian kuningaskunta, asiamiehinään L. Van den Broeck ja M. Jacobs, avustajanaan P. Paepe, avocat,

vastaajana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. L. da Cruz Vilaça sekä tuomarit E. Levits, A. Borg
Barthet, M. Berger (esittelevä tuomari) ja F. Biltgen,

julkisasiamies: H. Saugmandsgaard Øe,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

- 1 Euroopan komissio vaatii kanteellaan unionin tuomioistuinta toteamaan, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 (EUVL 2004, L 166, s. 1, oikaisu EUVL 2004, L 200, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 22.5.2012 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 465/2012 (EUVL 2012, L 149, s. 4) (jäljempänä asetus N:o 883/2004), 11 ja 12 artiklan sekä 76 artiklan 6 kohdan, asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16.9.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009 (EUVL 2009, L 284, s. 1) 5 artiklan sekä asetuksen N:o 883/2004 mukaista asiakirjojen oikeellisuutta, sovellettavan lainsäädännön määrittämistä ja etuuksien myöntämistä koskevan vuoropuhelu- ja sovittelumenettelyn perustamisesta 12.6.2009 tehdyn sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevän toimikunnan päätöksen N:o A1 (EUVL 2010, C 106, s. 1; jäljempänä päätös N:o A1) mukaisia velvoitteitaan, koska se on antanut 27.12.2012 annetun ohjelman (loi-programme, du 27 décembre 2012; Moniteur belge 31.12.2012, s. 88860; jäljempänä ohjelmanlaki) 23 ja 24 §:n.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus N:o 883/2004

- 2 Asetuksen N:o 883/2004 johdanto-osan 5, 8, 15 ja 17 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
- ”(5) Yhteensovittamisessa olisi taattava yhteisön sisällä erilaisten kansallisten lainsäädäntöjen perusteella asianomaisille henkilöille yhdenvertainen kohtelu.
-
- (8) Yhdenvertaisen kohtelun yleinen periaate on erityisen tärkeä työntekijöille, jotka eivät asu työskentelyjäsenvaltiossaan, mukaan lukien rajatyöntekijät.
-
- (15) Yhteisön alueella liikkuvien henkilöiden olisi kuuluttava vain yhden jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään, jotta vältetään sovellettavien kansallisten lainsäädäntöjen päällekkäisyys ja tästä mahdollisesti aiheutuvat ongelmat.
-
- (17) Kaikkien jäsenvaltion alueella toimivien henkilöiden yhdenvertaisen kohtelun takaamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla on aiheellista säätää, että pääsääntöisesti sovelletaan sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka alueella asianomainen henkilö tekee palkkatyötä tai toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana.”
- 3 Kyseisen asetuksen 11 artiklan, jonka otsikko on ”Yleiset säännöt”, 1 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:
- ”1. Henkilöt, joihin tätä asetusta sovelletaan, ovat vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alaisia. Kyseinen lainsäädäntö määritetään tämän osaston mukaisesti.
-

3. Jollei 12–16 artiklasta muuta johdu,

a) henkilö, joka on palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana jossakin jäsenvaltiossa, on kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön alainen;

--”

4 Kyseisen asetuksen 12 artiklan, jonka otsikko on ”Erityisiä sääntöjä”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiossa tavallisesti toimintaansa harjoittavalle työnantajalle tässä jäsenvaltiossa palkkatyötä tekevä henkilö, jonka tämä työnantaja lähettää toiseen jäsenvaltioon tekemään siellä työtä kyseisen työnantajan lukuun, on edelleen ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön alainen, edellyttäen että tämän työskentelyn arvioitu kesto on enintään 24 kuukautta ja että kyseistä henkilöä ei lähetetä korvaamaan toista lähetettyä työntekijää.”

5 Asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan, jonka otsikko on ”Yhteistyö”, 6 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos tämän asetuksen tulkinnassa tai soveltamisessa ilmenee vaikeuksia, jotka voisivat vaarantaa asetuksen soveltamisalaan kuuluvan henkilön oikeudet, toimivaltaisen jäsenvaltion laitoksen tai kyseisen henkilön asuinjäsenvaltion laitoksen on otettava yhteyttä laitokseen tai laitoksiin muussa jäsenvaltiossa tai muissa jäsenvaltioissa, joita asia koskee. Jos asiaa ei pystytä ratkaisemaan kohtuullisessa ajassa, asianomaiset toimivaltaiset viranomaiset voivat kääntyä hallintotoimikunnan puoleen.”

Asetus N:o 987/2009

6 Asetuksen N:o 987/2009 johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Sosiaaliturvalaitosten yhteistyön tehostaminen ja tiivistäminen on keskeinen tekijä, joka antaa asetuksen (EY) N:o 883/2004 soveltamisalaan kuuluville henkilöille mahdollisuuden saada hyötyä oikeuksistaan mahdollisimman nopeasti ja mahdollisimman hyvin edellytyksin.”

7 Asetuksen 5 artiklassa, jonka otsikko on ”Toisessa jäsenvaltiossa annettujen asiakirjojen ja todisteiden oikeudellinen pätevyys”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltion laitoksen antamat asiakirjat, joissa osoitetaan henkilön tilanne perusasetuksen ja täytäntöönpanoasetuksen soveltamista varten, ja todisteet, joiden perusteella nämä asiakirjat on annettu, on hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden laitoksissa niin kauan kuin jäsenvaltio, jossa nämä asiakirjat tai todisteet on annettu, ei peruuta niitä tai julista niitä mitättömiksi.

2. Jos on syytä epäillä asiakirjan pätevyyttä tai siinä olevien tietojen perustana olevien tosiseikkojen paikkansapitävyyttä, asiakirjan vastaanottaneen jäsenvaltion laitoksen on pyydettävä asiakirjan antaneelta laitokselta tarvittavia tarkennuksia ja tarvittaessa kyseisen asiakirjan peruuttamista. Asiakirjan antaneen laitoksen on harkittava uudelleen asiakirjan antamisperusteita ja tarvittaessa peruutettava se.

3. Jos 2 kohdan nojalla on syytä epäillä asianomaisten henkilöiden toimittamien tietojen oikeellisuutta, asiakirjan tai todisteiden pätevyyttä tai niissä olevien tietojen perustana olevien tosiseikkojen paikkansapitävyyttä, oleskelu- tai asuinpaikan laitoksen on tarkistettava, mikäli mahdollista, toimivaltaisen laitoksen pyynnöstä kyseiset tiedot tai asiakirjat.

4. Jos kyseiset laitokset eivät pääse sopimukseen, asia voidaan viedä toimivaltaisten viranomaisten kautta hallintotoimikunnan käsittelyyn aikaisintaan kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona asiakirjan vastaanottanut laitos on esittänyt pyynnön. Hallintotoimikunta pyrkii sovitteluun näkökannat kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun asia on annettu sen käsiteltäväksi.”
- 8 Asetuksen N:o 987/2009 6 artiklan, jonka otsikko on ”Lainsäädännön tilapäinen soveltaminen ja etuuksien tilapäinen myöntäminen”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:
- ”Jos kahden tai useamman jäsenvaltion laitokset tai viranomaiset ovat eri mieltä sovellettavan lainsäädännön määrittämisestä, asianomaiseen henkilöön on sovellettava tilapäisesti toisen jäsenvaltion lainsäädäntöä siten, että ensisijaisuusjärjestys määräytyy seuraavasti, jollei täytäntöönpanoasetuksessa toisin säädetä:
- a) sen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa henkilö tosiasiallisesti toimii palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, jos hän toimii palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana ainoastaan yhdessä jäsenvaltiossa;
- –”
- 9 Päätöksessä N:o A1 otetaan käyttöön vuoropuhelu- ja sovittelumenettely niitä tapauksia varten, joissa vallitsee epäily henkilön aseman osoittavan asiakirjan oikeellisuudesta tai todisteiden virheellisuudesta tai joissa jäsenvaltioilla on erilaiset näkemykset siitä, mitä lainsäädäntöä olisi sovellettava tai minkä laitoksen olisi myönnettävä kyseessä oleva etuus.

Belgian oikeus

- 10 Ohjelman 3 osaston 1 lukuun, jonka otsikko on ”Sosiaaliturvaan liittyvä petos ja lain asianmukainen soveltaminen”, sisältyvät säännökset petosten ehkäisemisestä työntekijöiden lähettämisessä. Kyseisen luvun toisessa jaksossa, jonka otsikko on ”Oikeuden väärinkäyttö”, ovat ohjelman 22–25 §.
- 11 Lain 22 §:ssä säädetään seuraavaa:
- ”Tässä luvussa tarkoitetaan ilmaisulla
- 1° ’Eurooppalaiset yhteensovittamisasetukset’ seuraavia:
- a) Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 II osasto [(EYVL 1971, L 149, s. 2)]
- b) Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen – – N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21.3.1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 III osasto [(EYVL 1972, L 74, s. 1)]
- c) Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ja asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi, 14.5.2003 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 859/2003 [(EUVL 2003, L 124, s. 1)]
- d) [asetuksen N:o 883/2004] II osasto
- e) [asetuksen N:o 987/2009] II osasto

f) Asetuksen (EY) N:o 883/2004 ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 muuttamisesta soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset asetukset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi, 24.11.2010 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1231/2010 [(EUVL 2010, L 344, s. 1)]

2° 'Käytännön opas': hallintotoimikunnan laatima käytännön opas sen ratkaisemiseksi, mitä lainsäädäntöä sovelletaan työntekijöihin Euroopan unionin, Euroopan talousalueen ja Sveitsin alueella

3° 'Hallintotoimikunta': sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevä hallintotoimikunta;

– –”

12 Ohjelmanlain 23 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Kyse on eurooppalaisiin yhteensovittamisasetuksiin sisältyvien sovellettavan lainsäädännön määrittämistä koskevien sääntöjen väärinkäytöstä, kun työntekijään tai itsenäiseen ammatinharjoittajaan sovelletaan yhteensovittamisasetusten säännöksiä tilanteessa, jossa asetuksissa vahvistettuja ja käytännön oppaassa tai hallintotoimikunnan päätöksissä täsmennettyjä edellytyksiä ei noudateta sen Belgian sosiaaliturvalainsäädännön sivuuttamiseksi, jota olisi pitänyt soveltaa tässä tilanteessa, jos edellä mainittuja säännöksiä ja hallinnollisia määräyksiä olisi noudatettu asianmukaisesti.”

13 Ohjelmanlain 24 §:ssä säädetään seuraavaa:

”§ 1. Jos kansallinen tuomioistuin, julkinen sosiaaliturvalaitos tai sosiaaliturvatarkastaja toteaa tässä luvussa tarkoitetun väärinkäytön, asianomaiseen työntekijään tai itsenäiseen ammatinharjoittajaan sovelletaan Belgian sosiaaliturvalainsäädäntöä, jos tätä lainsäädäntöä olisi pitänyt soveltaa 22 §:ssä mainittujen säännösten ja hallinnollisten määräysten mukaisesti.

”§ 2. Belgian sosiaaliturvalainsäädäntöä sovelletaan ensimmäisestä päivästä siitä lukien, kun sen soveltamedellytykset täyttyvät, ottaen huomioon työntekijöiden sosiaaliturvasta 28.12.1944 annetun lain muuttamisesta 27.6.1969 annetun lain 42 §:n 1 momentin toisessa virkkeessä ja sosiaaliturvajärjestelmän soveltamisesta itsenäisiin ammatinharjoittajiin 27.7.1967 tehdyn kuninkaan päätöksen nro 38 16 §:ssä säädetyt vanhentumisajat.”

14 Ohjelmanlain 25 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Laitoksen tai tarkastajan, joka vetoaa 23 §:ssä tarkoitettuun väärinkäyttöön, on esitettävä näyttö tästä väärinkäytöstä.”

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

15 Komissio lähetti 21.11.2013 Belgian kuningaskunnalle virallisen huomautuksen, jonka mukaan ohjelmanlain 23 ja 24 § olivat yhteensoveltumattomia asetuksen N:o 883/2004 11 ja 12 artiklan ja 76 artiklan 6 kohdan, asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan sekä päätöksen N:o A1 kanssa.

16 Komissio arvosteli kyseisessä kirjeessä Belgian kuningaskuntaa siitä, että tämä oli antanut mainitut 23 ja 24 §:n, joiden nojalla toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat määrätä yksipuolisesti näissä asetuksissa säädettyä vuoropuhelu- ja sovittelumenettelyä noudattamatta sellaisen lähetetyn työntekijän liittymisestä kansalliseen sosiaaliturvalainsäädäntöön, joka jo kuuluu sosiaaliturvan piiriin siinä jäsenvaltiossa, jossa hänen työnantajansa tavallisesti harjoittaa toimintaansa, sillä perusteella, että se,

että viimeksi mainitun jäsenvaltion sosiaaliturvalaitos antaa todistuksen kuulumisesta sen sosiaaliturvajärjestelmään (jäljempänä A1-todistus) asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 nojalla, merkitsee oikeuden väärinkäyttöä.

- 17 Belgian kuningaskunta vastasi 21.11.2013 päivätyyn viralliseen huomautukseen 20.1.2014 päivätyllä kirjeellä ja vetosi muun muassa fraus omnia corrumpit -periaatteeseen ja oikeuden väärinkäytön kieltoon yleisinä oikeusperiaatteina, joiden nojalla jäsenvaltiot voivat antaa unionin johdetusta oikeudesta poikkeavia kansallisia säännöksiä.
- 18 Belgian hallitus väitti lisäksi, että jäsenvaltiot voivat asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 nojalla toteuttaa ohjelman 23 ja 24 §:ssä säädettyjen kaltaisia yksipuolisia toimenpiteitä, jos jäsenvaltiot katsovat, että näiden asetusten soveltaminen johtaa petoksiin ja oikeuden väärinkäyttöön.
- 19 Komissio antoi 25.9.2014 Belgian kuningaskunnalle tiedoksi perustellun lausunnon, johon tämä vastasi 24.11.2014 päivätyllä kirjeellä, jossa komissiolle muun muassa ilmoitettiin, että ohjelman 23 ja 24 §:ssä säädettyjen toimenpiteiden soveltaminen oli keskeytetty tilapäisesti vireillä olevan jäsenyysvelvoitteiden noudattamista koskevan menettelyn vuoksi.
- 20 Koska komissio ei ollut tyytyväinen tähän vastaukseen, se nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.
- 21 Unionin tuomioistuimen presidentti hyväksyi 10.11.2015 antamallaan määräyksellä Irlannin väliintulijaksi tukemaan komission vaatimuksia.

Kanne

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

Koko kanteen tutkittavaksi ottaminen

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 22 Belgian kuningaskunta katsoo ensisijaisesti, että koko kanne on jätettävä tutkimatta, koska komissio ei ole esittänyt näyttöä väitetyn jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen olemassaolosta ja erityisemmin siitä, että ohjelman riidanalaisia säännöksiä olisi mahdotonta tulkita ja soveltaa unionin oikeuden säännösten mukaisesti, vaikka Belgian kuningaskunta oli perusteltuun lausuntoon antamassaan vastauksessa tuonut esiin tällaisen mahdollisuuden.
- 23 Belgian kuningaskunta katsoo lisäksi, että mikään ei tue komission väitettä, jonka mukaan ohjelman 24 § on nimenomaisesti asetuksen N:o 883/2004 11 ja 12 artiklan ja 76 artiklan 6 kohdan sekä asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan vastainen.
- 24 Komissio vaatii oikeudenkäyntiväitteen hylkäämistä.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 25 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komission on näytettävä toteen väitteensä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä. Juuri komission on nimittäin esitettävä unionin tuomioistuimelle seikat, jotka ovat välttämättömiä, jotta unionin tuomioistuin voi tutkia, onko jäsenyysvelvoitteita jätetty noudattamatta, eikä se voi nojautua olettamuksiin (tuomio 4.9.2014, komissio v. Ranska, C-237/12, EU:C:2014:2152, 32 kohta).

- 26 Kysymys siitä, onko komissio näyttänyt jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteen, ei kuulu sen kanteen tutkittavaksi ottamisen vaan aineellisen tarkastelun yhteyteen (tuomio 4.6.2015, komissio v. Puola, C-678/13, ei julkaistu, EU:C:2015:358, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 27 Belgian kuningaskunnan esittämä koko kanteen tutkittavaksi ottamista koskeva väite ei näin ollen ole perusteltu, joten se on hylättävä.

Asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan, asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan ja päätöksen N:o A1 rikkomista koskevien väitteiden tutkittavaksi ottaminen

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 28 Belgian kuningaskunta väittää toissijaisesti ensiksi, että asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan rikkomista koskeva väite on epätasällinen, koska kannekirjelmän perusteella ei voida selvästi ratkaista, koskeeko väite mainittua 11 artiklaa kokonaisuudessaan vai yksinomaan sen 1 kohtaa. Sen mukaan joka tapauksessa on niin, että komissio ei esitä ainuttakaan erityistä, täsmällistä ja johdonmukaista tähän 1 kohtaan liittyvää väitettä.
- 29 Belgian kuningaskunta väittää toiseksi, että kannekirjelmässä asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan rikkomista koskevan perusteen tueksi esitetyt väitteet liittyvät vain kyseisen artiklan 1 kohtaan. Sen mukaan komissio on vastauksessaan myöhään tehnyt päätelmän siitä, että asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 6 kohdan rikkomisesta johtuu asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 2–4 kohdan rikkominen.
- 30 Belgian kuningaskunta toteaa kolmanneksi päätöksen N:o A1 rikkomista koskevasta väitteestä, että komissio pelkästään mainitsee tämän päätöksen kannekirjelmässään esittämättä tälle rikkomiselle perusteita.
- 31 Komissio vaatii oikeudenkäyntiväitteen hylkäämistä.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 32 Todettakoon, että unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 120 artiklan c alakohdasta ja siihen liittyvästä vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa, että kanteiden osalta kannekirjelmässä on mainittava selvästi ja täsmällisesti oikeudenkäynnin kohde ja esitettävä yhteenvedo kanteen tueksi vedotuista perusteista, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin tuomioistuin voi harjoittaa valvontaansa. Tästä johtuu, että niiden oleellisten tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen, joihin kanne perustuu, on ilmentävä johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi itse kannekirjelmän tekstistä ja että kannekirjelmän vaatimukset on muotoiltava yksiselitteisesti, jottei unionin tuomioistuin lausuisi kanteen ulkopuolelta tai jättäisi lausumatta jostakin kanneperusteesta (ks. vastaavasti tuomio 2.6.2016, komissio v. Alankomaat, C-233/14, EU:C:2016:396, 32 ja 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 33 Unionin tuomioistuin on myös katsonut, että SEUT 258 artiklaan perustuvassa kanteessa on esitettävä väitteet johdonmukaisesti ja täsmällisesti, jotta jäsenvaltio ja unionin tuomioistuin voivat arvioida tarkasti sen unionin oikeuden rikkomisen laajuuden, josta jäsenvaltiota moititaan; tämä on välttämätön edellytys sille, että kyseinen jäsenvaltio voi käyttää hyödyllisesti puolustautumisoikeuksiaan ja että unionin tuomioistuin voi tutkia, onko jäsenyysvelvoitteita jätetty noudattamatta väitetyllä tavalla (ks. tuomio 2.6.2016, komissio v. Alankomaat, C-233/14, EU:C:2016:396, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 34 Komission kanteessa on erityisesti esitettävä johdonmukaisesti ja yksityiskohtaisesti syyt, joiden vuoksi se on vakuuttunut siitä, että kyseinen jäsenvaltio on jättänyt noudattamatta jotakin sille perussopimusten perusteella kuuluvista velvoitteista (tuomio 2.6.2016, komissio v. Alankomaat, C-233/14, EU:C:2016:396, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 35 Käsiteltävässä asiassa komission kannekirjelmä täyttää edellisissä kohdissa mainitut oikeuskäytännössä asetetut vaatimukset.
- 36 Asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan rikkomista koskevan väitteen tutkittavaksi ottamisesta on ensiksi todettava, että sekä kannekirjelmässä esitetyistä vaatimuksista että siinä esitetyistä väitteistä käy yksiselitteisesti ilmi, että komission kanteen kohteena on ohjelmalin 23 ja 24 §:n yhteensoveltumattomuus useiden työntekijöiden lähettämistä koskevien unionin oikeussääntöjen kanssa. Asetuksen 12 artiklan 1 kohta koskee lähetettyjen työntekijöiden tilannetta; kyseisessä säännöksessä toteutetaan tämän työntekijäryhmän osalta asetusta ohjaava periaate, jonka mukaan henkilöt, jotka kuuluvat tämän saman asetuksen soveltamisalaan, ovat vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alaisia. Kyseinen periaate vahvistetaan asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan 1 kohdassa. Tämän artiklan 2–5 kohta eivät koske lähetettyjen työntekijöiden tilannetta.
- 37 Vaikka komissio on kannekirjelmässään viitannut yleisesti mainitun asetuksen 11 artiklaan, on todettava, että kannekirjelmässä esitetään selkeästi ne tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kanne perustuu. Sekä oikeudenkäyntiä edeltäneestä menettelystä, erityisesti komission Belgian kuningaskunnalle osoittamasta perustellusta lausunnosta, että kannekirjelmässä esitetyistä oikeussäännöistä ja perusteista käy ilmi, että tämän toimielimen väittämä jäsenyysoikeuksien noudattamatta jättäminen, siltä osin kuin se koskee tätä artiklaa, koskee vain artiklan 1 kohtaa.
- 38 Belgian kuningaskunnan jättämistä kirjelmistä käy lisäksi ilmi, että se on vastannut väitteeseen asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan 1 kohdan noudattamatta jättämisestä. On siis ilmeistä, että Belgian kuningaskunta ei voinut kohtuudella erehtyä siitä, että komission väitteet koskivat tämän artiklan 1 kohtaa ja että se voi tehokkaasti vastata näihin väitteisiin.
- 39 Siltä osin kuin toiseksi on kyse asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan rikkomista koskevan väitteen tutkittavaksi ottamisesta on muistettava, että asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 6 kohdassa asetetaan jäsenvaltioille yleinen yhteistyövelvoite viimeksi mainitun asetuksen soveltamis- ja tulkintavaikeuksien tilanteessa ja siihen kuuluu asian saattaminen hallintotoimikunnan käsiteltäväksi.
- 40 Asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltion laitoksen antamat asiakirjat, joissa osoitetaan henkilön tilanne asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 soveltamista varten, ja todisteet, joiden perusteella nämä asiakirjat on annettu, on hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden laitoksissa. Asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 2–4 kohdassa kuvataan asianomaisten laitosten välinen vuoropuhelu- ja sovittelumenettely, jota jäsenvaltion, joka epäilee näiden asiakirjojen pätevyyttä tai niissä olevien tietojen perustana olevien tosiseikkojen paikkansapitävyyttä, on noudatettava. Viimeksi mainituissa säännöksissä siis täsmennetään asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 6 kohdassa säädetyn jäsenvaltioiden toimivaltaisten laitosten välisen yleisen yhteistyövelvollisuuden sisältö.
- 41 Tältä osin on todettava, että komissio on kannekirjelmänsä 10 kohdassa toistanut asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdan sisällön ja asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 6 kohdan sisällön. Kanteen oikeudellisista puitteista ja perusteista ilmenee lisäksi yksiselitteisesti, että Belgian kuningaskuntaa arvostellaan siitä, että se ei ole noudattanut asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 6 kohdassa vahvistettuja periaatteita, sellaisina kuin ne on täsmennetty asetuksen N:o 987/2009 5 artiklassa. Sekä oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn kuluessa vaihdetuista asiakirjoista, erityisesti komission Belgian kuningaskunnalle osoittamasta perustellusta lausunnosta, että komission kannekirjelmästä ilmenee, että tämä toimielin väittää kyseisen jäsenvaltion jättäneen noudattamatta asetuksen N:o 987/2009 koko 5 artiklaa.

- 42 On siis ilmeistä yhtäältä, että Belgian kuningaskunta, joka ei kohtuudella ole voinut erehtyä komission väitteiden kohteesta siltä osin kuin ne liittyivät kyseisen asetuksen 5 artiklaan kokonaisuudessaan, saattoi vastata niihin tehokkaasti, ja toisaalta, että väitettä, joka perustuu tämän säännöksen ja asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 6 kohdan väliseen yhteyteen, ei ole esitetty myöhässä.
- 43 Päätöksen N:o A1 rikkomista koskevasta väitteestä on kolmanneksi todettava, että komissio kuvaa sen kohteen ja ulottuvuuden kannekirjelmänsä 11 kohdassa lainaten A1-todistusta koskevaa unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä. Kaikkien kyseisessä kannekirjelmässä, erityisesti sen 10–12 kohdassa, esitettyjen väitteiden tarkastelusta käy ilmi, että komissio on esittänyt syyt, joiden vuoksi se arvostelee tätä jäsenvaltiota päätöksessään N:o A1 säädettyjen menettelyjen rikkomisesta.
- 44 Edellä esitetystä seuraa, että Belgian kuningaskunnan esittämä oikeudenkäyntiväite, joka koskee asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan, asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan ja päätöksen N:o A1 rikkomista koskevia väitteitä, ei ole perusteltu, minkä vuoksi se on hylättävä.
- 45 Näin ollen kanne otetaan tutkittavaksi.

Asiakysymys

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 46 Komissio toteaa kannekirjelmässään aluksi, että asetuksen N:o 883/2004 11 artiklassa vahvistetaan peruseriaate, jonka mukaan henkilöt, joihin tätä asetusta sovelletaan, ovat lähtökohtaisesti vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alaisia. Komissio korostaa lähetettyjen työntekijöiden osalta, että asetuksen N:o 883/2004 12 artiklassa ilmaistun säännön mukaan heihin sovelletaan edelleen sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jossa he tavallisesti harjoittavat toimintaansa, viimeksi mainitun antaessa näille työntekijöille A1-todistuksen, jolla osoitetaan, että he ovat vakuutettuja tässä jäsenvaltiossa.
- 47 Komissio toteaa tältä osin, että asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antamat asiakirjat on hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden laitoksissa niin kauan kuin jäsenvaltio, jossa nämä asiakirjat tai todisteet on annettu, ei peruuta niitä tai julista niitä mitättömiksi.
- 48 Se lisää, että sen varalta, että asetuksen N:o 883/2004 tulkinnassa tai soveltamisessa ilmenee vaikeuksia, jotka voisivat vaarantaa asetuksen soveltamisalaan kuuluvan henkilön oikeudet, kyseisen asetuksen 76 artiklassa säädetään, että jäsenvaltion, johon työntekijä on lähetetty työhön, toimivaltaisen laitoksen on otettava yhteyttä lähtövaltion toimivaltaiseen laitokseen, ja jollei ratkaisuun päästä kohtuullisessa ajassa, se voi saattaa asian hallintotoimikunnan käsiteltäväksi.
- 49 Komission mukaan yhteisöjen tuomioistuin on tuomiossa 26.1.2006, *Herbosch Kiere* (C-2/05, EU:C:2006:69, 24 ja 25 kohta) vahvistanut, että koska A1-todistuksella luodaan olettaen siitä, että työkomennuksella olevat työntekijät säännönmukaisesti liitetään sen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään, jonne työntekijät lähettänyt yritys on sijoittautunut, se velvoittaa sen jäsenvaltion, jossa työntekijät ovat työkomennuksella, toimivaltaista laitosta ja merkitsee väistämättä, että viimeksi mainitun jäsenvaltion järjestelmää ei voida soveltaa.
- 50 Komission mukaan tästä oikeuskäytännöstä seuraa, että ohjelman 23 ja 24 §:n antaminen on ristiriidassa asetuksen N:o 883/2004 11, 12 ja 76 artiklan ja asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdan kanssa sellaisina kuin unionin tuomioistuin on niitä tulkinnut.

- 51 Belgian kuningaskunnan oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä esittämästä väitteestä, jonka mukaan kyseisen jäsenvaltion oli annettava mainitut kansalliset säännökset fraus omnia corrumpit -periaatteesta ja oikeuden väärinkäytön kieltä koskevasta yleisestä periaatteesta johtuvien vaatimusten vuoksi, komissio toteaa, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan on niin, että epäiltäessä väärinkäyttöä tai petollista menettelyä, jäsenvaltioita koskevat huomattavat rajoitteet. Estääkseen unionin oikeuden säännösten ja määräysten soveltamisen unionin kansalaisten eduksi jäsenvaltion tuomioistuinten olisi paitsi otettava huomioon väärinkäytön luonteinen tai petollinen menettely tapauskohtaisesti, myös nojaututtava objektiivisiin seikkoihin ja arvioitava näitä menettelyjä ottaen huomioon asianomaisten unionin oikeuden säännösten ja määräysten tavoitteet.
- 52 Komissio katsoo kuitenkin, että edellä tämän tuomion 50 kohdassa mainituilla säännöksillä säännellään täsmällisesti ja yksityiskohtaisesti yhteistyön menettelytapoja epäiltäessä petosta tai väärinkäyttöä niin, että ei ole syytä poiketa unionin oikeussäännöistä fraus omnia corrumpit -periaatteen nojalla.
- 53 Kyseinen toimielin katsoo lisäksi, että oikeusvarmuuden yleinen periaate edellyttää, että A1-todistus sitoo siltä osin kuin siinä todistetaan kyseisten työntekijöiden kuuluvan sen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään, johon heidän yrityksensä on sijoittautunut, sen jäsenvaltion sosiaaliturvalaitoksia ja tuomioistuimia, johon asianomaiset työntekijät on lähetetty työkomennukselle, niin kauan kuin todistuksen antaneen jäsenvaltion viranomaiset eivät ole peruuttaneet sitä tai julistaneet sitä mitättömäksi. Ohjelman 23 ja 24 §:n antaminen yksipuolisesti loukkaa tätä periaatetta ja SEU 4 artiklan 3 kohdassa vahvistettua jäsenvaltioiden vilpittömän yhteistyön periaatetta.
- 54 Samoista syistä komissio ei hyväksy Belgian kuningaskunnan väitettä, jonka mukaan pelkästään se seikka, että asetuksilla N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 otettiin käyttöön erityiset vuoropuhelu- ja sovittelumenettelyt petosta tai väärinkäyttöä koskevan epäilyn varalta, ei voi riittää jäsenvaltioilta mahdollisuutta torjua näitä petoksia tai tätä väärinkäyttöä muilla keinoin.
- 55 Irlanti, joka tukee väliintulijana komissiota, korostaa erityisesti, että mainituilla asetuksilla otetaan käyttöön sovellettavan lainsäädännön määrittämiseksi oikeusvarmuuden periaatetta kunnioittava järjestelmä, joka perustuu siihen, että sovelletaan yhtä lainsäädäntöä ja tunnustetaan A1-todistus. Lisäksi on säädetty riidanratkaisujärjestelmästä.
- 56 Irlanti toteaa fraus omnia corrumpit -periaatteesta, että sen salliminen, että tällaisella unionin yleisellä periaatteella syrjäytettäisiin nimenomaiset ja yksiselitteiset säännökset ilman, että niiden pätevyyttä on kyseenalaistettu, loukkaisi oikeusvarmuuden periaatetta.
- 57 Belgian kuningaskunta täsmentää vastineessaan aluksi, että ohjelman 23 §:ssä määritelty käsite ”eurooppalaisiin yhteensovittamisasetuksiin sisältyvien sovellettavan lainsäädännön määrittämistä koskevien sääntöjen väärinkäyttö” sisältää aineellisen tekijän ja tahallisuutta koskevan tekijän.
- 58 Petoksina pidetään esimerkiksi vääriä A1-todistuksia, Belgian asukkaiden lähettämistä töihin heidän Belgian sosiaaliturvaan kuulumisensa päättyessä, yhtäjaksoisia lähettämisiä, joiden kesto ylittää 24 kuukauden enimmäismääräajan, tai lähetetyn työntekijän ja hänen työnantajansa välittömän suhteen puuttumista kokonaan, sekä ohjelman 22 §:ssä tarkoitettua käytännön oppaassa kuvattuja tilanteita.
- 59 Ohjelman 23 §:n nojalla tällaisissa tilanteissa on näytettävä toteen, että on olemassa tahto ”sen Belgian sosiaaliturvalainsäädännön sivuuttamiseksi, jota olisi pitänyt soveltaa tässä tilanteessa, jos – – säännöksiä ja hallinnollisia määräyksiä olisi noudatettu asianmukaisesti”. Tämän artiklan soveltamisalaan eivät sen sijaan kuulu sosiaalisen optimoinnin tapaukset eivätkä tapaukset, joissa A1-todistuksiin sisältyvät virheet ovat pelkkiä kirjoitusvirheitä.
- 60 Belgian kuningaskunta täsmentää lisäksi, että näyttöä ohjelman 24 §:n 1 momentissa tarkoitettusta väärinkäytöstä voidaan esittää vasta objektiivisten seikkojen tapauskohtaisen tarkastelun jälkeen.

- 61 Belgian kuningaskunta väittää siis, että ohjelman 23 ja 24 §:ää sovelletaan vain niissä harvoissa tilanteissa, joissa toimivaltaiset Belgian viranomaiset tai tuomioistuimet onnistuvat osoittamaan petostapauksen, joka on johtanut A1-todistuksen myöntämiseen ilman, että asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 säännöksiä on noudatettu, siinä tarkoituksessa, että vältetään näiden säännösten nojalla sovellettavan kansallisen lainsäädännön – eli Belgian lainsäädännön – alaisuuteen joutuminen. Komission väittämä, jonka mukaan moitituilla säännöksillä pyritään kumoamaan A1-todistus, on näin ollen virheellinen.
- 62 Belgian kuningaskunta väittää myös, että koska jäsenvaltioiden välinen A1-todistusten peruuttamista koskeva vuoropuhelu ei toimi tyydyttävästi, kun otetaan huomioon olemassa oleva hyvin alkeellinen ja hajanainen kehys, on välttämätöntä, että käytettävissä on tehokkaita petosten torjumiskeinoja.
- 63 Belgian kuningaskunta palauttaa tämän jälkeen mieleen asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan 3 kohdan a alakohdassa vahvistetun periaatteen, jonka mukaan sovellettava lainsäädäntö on työskentelyvaltion lainsäädäntö, merkityksen, sekä tästä periaatteista lähetettyjen työntekijöiden osalta säädetyn poikkeuksen, ja katsoo, että työntekijää, joka hyötyy tästä poikkeuksesta petollisesti, kohdellaan suotuisammin kuin muita, jotka tekevät työtä työskentelyvaltion alueella.
- 64 Belgian kuningaskunta väittää edelleen, että asetuksella N:o 1408/71 käyttöön otetun ja asetuksessa N:o 883/2004 toistetun lainvalintajärjestelmän soveltaminen riippuu vain siitä objektiivisesta tilanteesta, jossa asianomainen työntekijä on. Asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan petollinen soveltaminen johtaisi siihen, että sosiaalivakuutetuille annettaisiin valintaoikeus lainvalintasääntöjen pakottavan luonteen vastaisesti.
- 65 Belgian kuningaskunta toteaa *fraus omnia corrumpit* -periaatteesta unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön ja oikeuskirjallisuuteen nojautuen, että jäsenvaltio ei voi toteuttaa asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 täytäntöönpanotoimenpiteitä, jotka loukkaavat tällaisen unionin oikeuden yleistä periaatetta. Kansallisten viranomaisten ja tuomioistuinten on siis voitava petostilanteissa toteuttaa välittömiä korjaavia toimenpiteitä.
- 66 Siltä osin kuin täsmällisemmin on kyse päätöksen N:o A1 rikkomista koskevasta väitteestä, Belgian kuningaskunta toteaa 8.7.1992 annettuun tuomioon Knoch (C-102/91, EU:C:1992:303) viitaten, että tämä päätös ei ole toimi, jolla on normatiivinen luonne ja että tämän vuoksi sen noudattamatta jättäminen ei voi olla jäsenyyssoveltoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen kohteena.
- 67 Siltä osin kuin kyse on asetuksen N:o 883/2004 11 ja 12 artiklan rikkomista koskevasta väitteestä Belgian kuningaskunta katsoo, että Belgian viranomaiset ja tuomioistuimet voivat asetuksia N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 asianmukaisesti soveltaen evätä asetuksen N:o 883/2004 12 artiklassa ”tarjotun edun”, jos tähän etuun vedotaan petollisesti. Belgian kuningaskunta ei hyväksy tältä osin komission väitettä, jonka mukaan vuoropuhelu- ja sovittelumenettelyn olemassaolo ja A1-todistusten pakottavuus estävät *fraus omnia corrumpit* -periaatteen soveltamisen.
- 68 Siitä, onko loukattu periaatetta, jonka mukaan henkilöt, joihin sovelletaan asetusta N:o 883/2004, ovat vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alaisia, Belgian kuningaskunta toteaa, että on mahdollista, että petostapauksessa väitetysti toimivaltainen viranomainen ei ole milloinkaan myöntänyt mainittua A1-todistusta, että työntekijä ei ole tämän valtion lainsäädännön alainen ja että hänellä ei tosiasiallisesti ole mitään suojaa sosiaaliturvan alalla. Tällaisessa tilanteessa kyse ei ole tämän periaatteen ilmeinen loukkaaminen. Petolliset järjestelyt johtavat lisäksi vilpillisen kilpailun ja sosiaalisen polkumyynnin tilanteisiin. Ohjelman 23 ja 24 §:n soveltaminen takaa siis Euroopan unionin perusoikeuskirjan 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ”oikeuden sosiaaliturvaetuuksiin ja sosiaalisiin etuihin”.

- 69 Siinäkin tapauksessa, että asianomainen henkilö kuuluu jo todistuksen antaneen laitoksen jäsenvaltion sosiaaliturvan piiriin, Belgian sosiaaliturvaan kuulumisen ei johda kahden sosiaaliturvan piiriin kuulumiseen, koska asetuksen N:o 987/2009 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään nimenomaisesti, että tilanteessa, jossa kaksi jäsenvaltiota ovat eri mieltä sovellettavan lainsäädännön määrittämisestä, asianomaiseen henkilöön on sovellettava tilapäisesti toisen jäsenvaltion lainsäädäntöä. Tässä tapauksessa sovelletaan ensisijaisesti sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jossa henkilö tosiasiallisesti harjoittaa taloudellista toimintaa, edellyttäen, että hän harjoittaa sitä vain yhdessä jäsenvaltiossa.
- 70 Siltä osin kuin kyse on väitteestä, jonka mukaan asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohtaa on rikottu, Belgian kuningaskunta katsoo, että koska asetuksella N:o 883/2004 käyttöön otetun lainvalintajärjestelmän soveltaminen riippuu siitä objektiivisesta tilanteesta, jossa asianomainen työntekijä on, on niin, että jos toimivaltaiset Belgian viranomaiset ja tuomioistuimet toteavat, että A1-todistus on väärä tai että petollinen menettely on johtanut tällaisen asiakirjan myöntämiseen, oletama lähetettyjen työntekijöiden säännönmukaisesta liittämisestä sosiaaliturvajärjestelmään on katsottava kumotuksi.
- 71 Belgian kuningaskunta toteaa lisäksi, että unionin tuomioistuin ei ole vielä ottanut kantaa kysymykseen siitä, sitovatko nämä asiakirjat ehdottomasti sen jäsenvaltion sosiaaliturvalaitoksia ja tuomioistuinta, joihin työntekijät on lähetetty, vaikka nämä asiakirjat olisivat vääriä tai ne olisi hankittu petollisesti. Se katsoo näin ollen, että kun on näytetty toteen, että A1-todistukset on hankittu petollisesti tai että ne ovat vääriä, ne eivät voi saada edukseen oletamaa siitä, että lähetetyt työntekijät säännönmukaisesti liitetään sosiaaliturvajärjestelmään ja näin ollen sitoa sen jäsenvaltion sosiaaliturvalaitoksia ja tuomioistuinta, johon asianomaiset henkilöt on lähetetty.
- 72 Siltä osin kuin lopulta kyse on väitteestä, jonka mukaan asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 6 kohdassa ja asetuksen N:o 987/2009 5 artiklassa säädettyjä vuoropuhelu- ja sovittelumenettelyjä ei ole noudatettu, Belgian kuningaskunta kiistää komission väitteen siitä, että näiden menettelyjen käyttäminen on ainoa väline petostapauksiin puuttumiseksi ja muut välineet on suljettu pois; vuoropuhelu- ja sovittelumenettelyn soveltamista rinnakkain ei kuitenkaan ole suljettu pois.
- 73 Komissio toistaa vastauksessaan kannekirjelmässään esittämänsä väitteet ja pysyy toteamuksessaan, jonka mukaan ohjelman 23 ja 24 § mahdollistavat A1-todistuksen peruuttamisen petostapauksessa, koska näiden pykälien soveltaminen johtaa sovellettavan lainsäädännön muutokseen.
- 74 Komissio toteaa yleisestä periaatteesta *fraus omnia corrumpit*, että unionin tuomioistuin on nimenomaisesti katsonut 10.2.2000 antamassaan tuomiossa FTS (C-202/97, EU:C:2000:75, 53 kohta), että jäsenvaltioilla ei ole valtaa yksipuolisesti päättää, että lähetetyn työntekijän lähtövaltion laatimaan asiakirjaan liittyy petos.
- 75 Siltä osin kuin kyse on asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan 1 kohdan ja 12 artiklan rikkomisesta komissio toteaa, että asetuksen N:o 987/2009 6 artiklan 1 kohdan a alakohtaa, toisin kuin Belgian kuningaskunta väittää, sovelletaan tilanteissa, joissa sovellettavaa lainsäädäntöä ei vielä ole määritetty. Tämän säännöksen tarkoitus on komission mukaan asianomaisten henkilöiden siirtymäajan kuulumisen sosiaaliturvan piiriin, eikä toisesta pakollisesta sosiaaliturvan piiriin kuulumisesta määrääminen asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan 1 kohdan ja 12 artiklan vastaisesti.
- 76 Siltä osin kuin on kyse asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 6 kohdan ja asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan rikkomisesta, komissio täsmentää, että se ei pyri kanteellaan estämään Belgian kuningaskuntaa torjumasta väärinkäyttöä tai petollista menettelyä, vaan takaamaan, että asetuksilla N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 käyttöön otettuja menettelyjä noudatetaan. Kun Belgian kuningaskunta antamalla ohjelman 23 ja 24 §:n otti itselleen oikeuden tehdä yksipuolisesti päätöksiä lähetettyjen työntekijöiden Belgian lainsäädännön alaan kuulumisesta sillä perusteella, että sen omat tarkastajat ja

sosiaaliturvalaitokset ovat todistaneet ja näyttäneet toteen petoksen, Belgian kuningaskunta on rikkonut näitä asetuksia ja myös vilpittömän yhteistyön periaatetta, jota yleisenä periaatteena sovelletaan edelleen myös epäiltäessä petosta tai väärinkäyttöä.

- 77 Siltä osin kuin kyse on päätöksestä N:o A1, komissio muistuttaa, että siinä esitetään yksityiskohtaisesti asetuksen N:o 883/2004 76 artiklalla ja asetuksen N:o 987/2009 5 artiklalla käyttöön otetun vuoropuhelu- ja sovittelumenettelyn yksityiskohtaiset säännöt. Ohjelmalain 23 §:ssä muistutetaan lisäksi mainitun menettelyn noudattamisen välttämättömyydestä. Komissio katsoo kuitenkin, että se yksipuolinen oikeus, joka tällä säännöksellä yhdessä saman lain 24 §:n kanssa annetaan Belgian laitoksille, mahdollistaa nimenomaan sen, että Belgian kuningaskunta ei noudata tämän menettelyn yksityiskohtaisia sääntöjä sellaisina kuin ne on esitetty päätöksessä N:o A1.
- 78 Belgian kuningaskunta riitauttaa vastauksessaan tavan, jolla komissio tulkitsee asetuksen N:o 987/2009 6 artiklan 1 kohtaa. Tämän jäsenvaltion mukaan kyseisen säännöksen sanamuodosta ei ilmene, että sitä voitaisiin soveltaa vain sellaisissa tapauksissa, joissa ei vielä ole määritelty sovellettavaa lainsäädäntöä. Sen mukaan kyseistä säännöstä sovelletaan, kun kahden tai useamman jäsenvaltion laitosten tai viranomaisten välillä vallitsee erimielisyys sovellettavan lainsäädännön määrittämisestä. Kun toimivaltaiset viranomaiset tai tuomioistuimet haluavat soveltaa ohjelmalain 23 ja 24 §:ää eli niissä harvoissa tapauksissa, joissa petos on näytetty toteen, olettamana on, että tällöin vallitsee erimielisyys sovellettavasta lainsäädännöstä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 79 On ensiksi todettava asetuksen N:o 883/2004 11 ja 12 artiklan ja 76 artiklan 6 kohdan sekä asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan rikkomista koskevista väitteistä, että asetuksen N:o 883/2004 säännöksillä, joissa määritetään sovellettava lainsäädäntö, pyritään erityisesti varmistamaan, että asianomaiset henkilöt ovat pääsääntöisesti yhden ainoan jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmän alaisia, jotta vältettäisiin sovellettavien kansallisten lainsäädäntöjen päällekkäisyys ja ne vaikeudet, joita siitä voi seurata. Tämä periaate ilmaistaan erityisesti kyseisen asetuksen 11 artiklan 1 kohdassa (ks. analogisesti tuomio 12.6.2012, Hudzinski ja Wawrzyniak, C-611/10 ja C-612/10, 41 kohta ja tuomio 12.2.2015, Bouman, C-114/13, EU:C:2015:81, 33 kohta).
- 80 Asetuksen N:o 883/2014 12 artiklan 1 kohdassa säädetään, että lähetettyyn työntekijään sovellettava lainsäädäntö on tässä säännöksessä ilmaistuun edellytykseen sen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa kyseisen työntekijän työnantaja tavallisesti harjoittaa toimintaansa, eikä sen jäsenvaltion lainsäädäntö, johon kyseinen henkilö on lähetetty.
- 81 Sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, jossa työnantaja tavallisesti harjoittaa toimintaansa, antavat lähetetylle työntekijälle A1-todistuksen, jolla osoitetaan, että tämä työntekijä on vakuutettu tässä jäsenvaltiossa.
- 82 Asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdassa säädetään jäsenvaltion laitoksen antamien asiakirjojen, joissa osoitetaan henkilön tilanne asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 soveltamista varten, ja todisteiden, joiden perusteella nämä asiakirjat on annettu, oikeudellisesta arvosta, että kyseiset asiakirjat on hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden laitoksissa niin kauan kuin jäsenvaltio, jossa nämä asiakirjat tai todisteet on annettu, ei peruuta niitä tai julista niitä mitättömiksi.
- 83 Asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 6 kohdassa säädetään, että jos tämän asetuksen tulkinnaissa tai soveltamisessa ilmenee vaikeuksia, jotka voisivat vaarantaa asetuksen soveltamisalaan kuuluvan henkilön oikeudet, toimivaltaisen jäsenvaltion laitoksen tai kyseisen henkilön asuinjäsenvaltion laitoksen on otettava yhteyttä laitokseen muussa jäsenvaltiossa, jota asia koskee. Jos asiaa ei pystytä ratkaisemaan kohtuullisessa ajassa, asianomaiset toimivaltaiset viranomaiset voivat kääntyä hallintotoimikunnan puoleen.

- 84 On todettava, että asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdassa pääasiallisesti toistetaan asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan sisältö. Koska asetuksessa N:o 883/2004 säilytetään sääntö, jonka mukaan lähetettyyn työntekijään sovelletaan sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jossa hänen työnantajansa tavallisesti harjoittaa toimintaansa, ja koska mainituilla asetuksilla on sama tavoite, on analogisesti viitattava asetusta N:o 1408/71 koskevaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön.
- 85 Tämän oikeuskäytännön mukaan sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa työnantaja tavallisesti harjoittaa toimintaansa, ilmoittaa A1-todistuksessa, että sen omaa sosiaaliturvajärjestelmää sovelletaan edelleen työkomennukselle lähetettyihin työntekijöihin työkomennusjakson ajan. Näin ollen A1-todistus merkitsee välttämättä sitä, että jäsenvaltion, johon työntekijä on lähetetty, järjestelmää ei ole tarkoitus soveltaa sen periaatteen vuoksi, että työntekijöiden on kuuluttava yhteen ainoaan sosiaaliturvajärjestelmään (ks. vastaavasti tuomio 10.2.2000, FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, 49 kohta ja tuomio 26.1.2006, Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, 21 kohta).
- 86 SEU 4 artiklan 3 kohdassa määrättyä vilpittömän yhteistyön periaatetta ei noudatettaisi ja asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan ja asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdan tavoitteet jätettäisiin ottamatta huomioon, jos jäsenvaltio, johon työntekijät on lähetetty, antaisi lainsäädäntöä, jonka nojalla sen omat laitokset voisivat katsoa yksipuolisesti, että mainitun todistuksen maininnat eivät sido niitä, ja liittää nämä työntekijät omaan sosiaaliturvajärjestelmäänsä (ks. vastaavasti tuomio 10.2.2000, FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, 52 kohta; tuomio 26.1.2006, Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, 23 kohta ja tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:63, 38 kohta).
- 87 Näin ollen on niin, että koska A1-todistuksella luodaan oletama siitä, että työkomennuksella olevat työntekijät säännönmukaisesti liitetään sen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään, jonne tilapäisiä työntekijöitä lähettävä yritys on sijoittautunut, se velvoittaa sen jäsenvaltion toimivaltaista laitosta, jonne nämä työntekijät on lähetetty (ks. vastaavasti tuomio 10.2.2000, FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, 53 kohta; tuomio 26.1.2006, Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, 24 kohta sekä tuomio 27.4.2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, 41 kohta).
- 88 Päinvastainen ratkaisu olisi omiaan loukkaamaan työntekijöiden liittämistä yhteen ainoaan sosiaaliturvajärjestelmään koskevaa periaatetta sekä sovellettavan järjestelmän ennalta-arvattavuutta ja näin ollen oikeusvarmuutta. Niissä tapauksissa, joissa sovellettavaa järjestelmää on vaikea määrittellä, kummankin kyseessä olevan jäsenvaltion toimivaltaiset laitokset olisivat taipuvaisia katsomaan – asianomaisten työntekijöiden vahingoksi – oman sosiaalijärjestelmänsä soveltuvan heihin (ks. tuomio 26.1.2006, Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, 25 kohta ja tuomio 27.4.2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:09, 42 kohta).
- 89 SEU 4 artiklan 3 kohdassa ilmaistu vilpittömän yhteistyön periaate velvoittaa kuitenkin A1-todistuksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen arvioimaan asianmukaisesti asiaankuuluvia tosiseikkoja sovellettavan lainsäädännön määrittämistä koskevien sääntöjen soveltamiseksi sosiaaliturva-alalla ja näin ollen takaamaan tässä todistuksessa olevien mainintojen paikkansapitävyyden (tuomio 27.4.2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:09, 39 kohta ja tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:6, 37 kohta).
- 90 Kyseisen A1-todistuksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen on lisäksi tarkasteltava uudelleen todistuksen antamisen perusteltavuutta ja tarpeen vaatiessa peruutettava todistus, jos sen jäsenvaltion, jonne työntekijät on lähetetty työkomennukselle, toimivaltainen laitos esittää epäilyksiä kyseisen todistuksen perustana olevien tosiseikkojen paikkansapitävyydestä ja näin ollen siinä olevista maininnoista erityisesti sen vuoksi, että ne eivät vastaa asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan vaatimuksia (ks. vastaavasti tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:63, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen,).

- 91 Siinä tapauksessa, että asianomaiset laitokset eivät pääse yksimielisyyteen muun muassa erityiselle tilanteelle ominaisten tosiseikkojen arvioinnista, ne voivat saattaa asian hallintotoimikunnan käsiteltäväksi (ks. vastaavasti tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:6, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 92 Jos hallintotoimikunta ei onnistu sovittamaan yhteen toimivaltaisten laitosten näkökantoja asiassa sovellettavasta lainsäädännöstä, se jäsenvaltio, johon asianomaiset työntekijät on lähetetty työkomennukselle, voi ilman, että se vaikuttaisi todistuksen antaneen laitoksen jäsenvaltiossa käytettävissä oleviin oikeussuojakeinoihin, aloittaa SEUT 259 artiklan mukaisen jäsenyysveloitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn, jotta unionin tuomioistuin voi tutkia tällaisen kanteen yhteydessä, mitä lainsäädäntöä kyseisiin työntekijöihin on sovellettava, ja näin ollen A1-todistukseen kuuluvien mainintojen paikkansapitävyyden (ks. vastaavasti tuomio tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:63, 45 kohta).
- 93 Silloinkin kun asetuksen N:o 883/2004 soveltamisedellytysten arvioinnissa on tapahtunut virhe, jopa ilmeinen, ja vaikka olisi käynyt ilmi, että kyseessä olevien työntekijöiden työolosuhteet eivät selvästikään kuulu sen säännöksen asialliseen soveltamisalaan, jonka perusteella A1-todistus on annettu, A-1 todistuksen pätevyyttä tai paikkansapitävyyttä koskevien, jäsenvaltioiden välisten mahdollisten erimielisyyksien selvittämismenettelyä on noudatettava (tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:63, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 94 Jos hyväksyttäisiin se, että jäsenvaltio, johon työntekijä on lähetetty, voi antaa lainsäädäntöä, jonka nojalla sen omat elimet voivat yksipuolisesti julistaa A1-todistuksen mitättömäksi saattamalla asian tämän jäsenvaltion tuomioistuimen käsiteltäväksi, jäsenvaltioiden toimivaltaisten laitosten vilpittömän yhteistyön periaatteeseen perustuva järjestelmä saattaisi vaarantua. Niin kauan kuin A1-todistusta ei ole peruutettu tai julistettu mitättömäksi, se siis sitoo lähtökohtaisesti sen jäsenvaltion sisäisessä oikeusjärjestyksessä, johon asianomaiset työntekijät on lähetetty, ja näin ollen sen laitoksia (ks. vastaavasti tuomio 26.1.2006, Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, 30 ja 31 kohta).
- 95 Tästä seuraa, että ohjelmalin 23 ja 24 §:n kaltainen lainsäädäntö, jossa annetaan Belgian kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille oikeus yksipuolisesti asettaa työntekijä Belgian sosiaaliturvalainsäädännön alaisuuteen, on vastoin asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan 1 kohdassa vahvistettua työntekijöiden liittämistä yhteen ainoaan sosiaaliturvajärjestelmään koskevaa periaatetta ja oikeusvarmuuden periaatetta, joka edellyttää muun muassa, että oikeussäännöt ovat selviä ja täsmällisiä ja että niiden vaikutukset ovat ennakoitavissa erityisesti, jos niistä voi aiheutua yksityisille ja yrityksille epäedullisia vaikutuksia (ks. vastaavasti mm. tuomio 12.12.2013, Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation, C-362/12, EU:C:2013:834, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 96 Nyt kyseessä olevan kaltainen lainsäädäntö ei myöskään ole yhteensopiva asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 niiden säännösten kanssa, joilla säännellään menettelyä, jota on noudatettava asetusten tulkinta- tai soveltamisvaikeuksien tilanteessa, erityisesti, kun jäsenvaltio, johon työntekijä on lähetetty, katsoo, että asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan soveltamisedellytykset eivät täyty.
- 97 Tätä toteamusta ei voi asettaa kyseenalaiseksi Belgian kuningaskunnan väite, jonka mukaan kyseisen jäsenvaltion kansalliset viranomaiset voivat tilanteessa, jossa petos on näytetty toteen, kieltäytyä soveltamasta asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohtaa.
- 98 On ensiksi todettava, että mihinkään tämän asetuksen tai asetuksen N:o 987/2009 säännökseen ei sisälly jäsenvaltioille valtuutusta säätää yksipuolisesti lainsäädäntöteitse siitä, että asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta petoksen tai väärinkäytön tilanteessa, joten asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 6 kohdassa ja asetuksen N:o 987/2009 5 artiklassa konkretisoitua vilpittömän yhteistyön periaatetta sovelletaan myös tällaisissa tilanteissa.

- 99 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan oikeussubjektit eivät voi vedota Euroopan unionin oikeussäätöihin vilpillisesti tai niitä väärinkäyttäen, koska periaate, jonka mukaan vilppi ja oikeuden väärinkäyttö on kielletty, on unionin yleinen oikeusperiaate, jota oikeussubjektien on noudatettava. Unionin lainsäädännön soveltamista ei näet voida ulottaa niin laajalle, että sen avulla voitaisiin vilpillisesti tai väärinkäytöksin hyötyä unionin oikeudessa säädetyistä eduista (tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:63, 48 ja 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 100 Tässä asiayhteydessä unionin tuomioistuin on todennut, että silloin kun sen vuoropuhelun puitteissa, josta säädetään asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 6 kohdassa, sen jäsenvaltion laitos, jonne työntekijät on lähetetty, saattaa A1-todistukset antaneen laitoksen tarkasteltavaksi konkreettisia seikkoja, joiden perusteella on aihetta ajatella, että todistukset on hankittu vilpillisesti, jälkimmäisen laitoksen tehtävänä on arvioida näiden seikkojen valossa uudelleen, oliko todistusten antaminen perusteltua, ja tarvittaessa peruutettava todistus (tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:63, 54 kohta).
- 101 Ellei todistuksen antanut laitos ryhdy kohtuullisessa määräajassa tähän uuteen arviointiin, näihin seikkoihin on voitava vedota oikeudenkäynnissä, jotta sen jäsenvaltion tuomioistuimelta, jonne työntekijä on lähetetty, saataisiin ratkaisu kyseisten todistusten sivuuttamisesta (tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:63, 55 kohta).
- 102 Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltion tuomioistuin voi sivuuttaa kyseessä olevat A 1-todistukset, ja sen tehtävänä on ratkaista, voidaanko henkilöt, joiden epäillään käyttäneen lähetettyjä työntekijöitä vilpillisesti hankittujen todistusten turvin, saattaa tästä vastuuseen sovellettavan kansallisen oikeuden perusteella (tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:63, 60 kohta).
- 103 Tällaisessa oikeudenkäynnissä henkilöillä, joiden epäillään käyttäneen lähetettyjä työntekijöitä vilpillisesti hankittujen todistusten turvin, on kuitenkin oltava mahdollisuus torjua seikat, joihin oikeudenkäynti perustuu, oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takaamista koskevien vaatimusten mukaisesti ennen kuin kansallinen tuomioistuin päättää kussakin tapauksessa siitä, onko todistukset sivuutettava, ja lausuu mainittujen henkilöiden vastuusta sovellettavan kansallisen oikeuden nojalla (tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:63, 56 kohta).
- 104 On kuitenkin todettava, että tässä tapauksessa riidanalainen kansallinen säännöstö ei täytä edellä tämän tuomion 100 ja 101 kohdassa kuvattuja edellytyksiä.
- 105 Yhtäältä tässä säännöstössä ei säädetä velvollisuudesta ryhtyä asetuksissa N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 säädettyihin vuoropuhelu- ja sovittelumenettelyihin. Toisaalta kyseisessä säännöstössä ei rajoituta antamaan yksin kansallisille tuomioistuimille toimivaltaa todeta petoksen olemassaolo ja sivuuttaa tästä syystä A1-todistus, vaan siinä säädetään, että tuomioistuinmenettelyn ulkopuolella belgialaiset sosiaaliturvalaitokset ja belgialaiset sosiaaliturvatarkastajat päättävät saattaa lähetetyt työntekijät Belgian sosiaaliturvalainsäädännön alaan.
- 106 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on toiseksi todettu, että jäsenvaltio ei voi perustella perussopimuksen mukaisten velvoitteidensa laiminlyöntiä sillä, etteivät muutkaan jäsenvaltiot ole noudattaneet velvoitteitaan. Jäsenvaltiot eivät voi EU-sopimuksessa vahvistetussa unionin oikeusjärjestyksessä asettaa vastavuoroisuutta unionin oikeuden täytäntöönpanon edellytykseksi. SEUT 258 ja SEUT 259 artiklassa määrätään niistä kannetyypeistä, joiden avulla voidaan asianmukaisesti käsitellä EU-sopimuksesta johtuvien velvoitteiden laiminlyöntejä jäsenvaltioissa (ks. tuomio 19.11.2009, komissio v. Suomi, C-118/07, EU:C:2009:715, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 107 Kolmanneksi siltä osin kuin on kyse väitteestä, jonka mukaan A1-todistusten peruuttamista koskeva lainsäädäntökehys on alkeellinen ja hajanainen niin, että jäsenvaltiot kohtaavat vaikeuksia, kun niiden on toteutettava välittömiä toimenpiteitä rangaistakseen petoksesta, on todettava, että vaikka ei ole suljettu pois, että yhteistyö- ja sovittelumenettely ei aina käytännössä toimi tyydyttävästi ja

esteettömästi, jäsenvaltiot eivät kuitenkaan voi vaadittujen tietojen kokoamisessa tai toimivaltaisten viranomaisten välisessä yhteistyössä mahdollisesti esiintyvistä puutteista johtaa perustetta sille, että ne eivät noudata unionin oikeudesta johtuvia velvoitteitaan (ks. vastaavasti tuomio 6.6.2013, komissio v. Belgia, C-383/10, EU:C:2013:364, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 108 Neljänneksi siltä osin kuin kyse on Belgian kuningaskunnan väitteestä, jonka mukaan myös siinä tapauksessa, että asianomainen henkilö kuuluu jo todistuksen antaneen laitoksen jäsenvaltion sosiaaliturvan alaan, Belgian sosiaaliturvaan alaan kuulumisen ei johda kahden sosiaaliturvan piiriin kuulumiseen, koska asetuksen N:o 987/2009 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että tilanteessa, jossa kaksi jäsenvaltiota on eri mieltä sovellettavan lainsäädännön määrittämisestä, asianomaiseen henkilöön on sovellettava tilapäisesti sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jossa henkilö tosiasiallisesti toimii palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, on todettava, että tällainen tulkinta tekisi kyseisen asetuksen 5 artiklan 2–4 kohdan tyhjäksi. Kun käsillä on kyseisen asetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti laadittu asiakirja, saman artiklan 2–4 kohdassa säädettyä menettelyä on sovellettava tilanteessa, jossa eri jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ovat eri mieltä tästä asiakirjasta, koska asetuksen N:o 987/2009 6 artiklan soveltaminen on tällaisessa tilanteessa suljettu pois.
- 109 Näin ollen on hyväksyttävä komission väitteet, jotka koskevat sitä, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan 1 kohdan, 12 artiklan 1 kohdan ja 76 artiklan 6 kohdan sekä asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan mukaisia velvoitteitaan.
- 110 Väitteestä, jonka mukaan päätöstä N:o A1 on rikottu, on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että vaikka tällainen päätös voi tosin auttaa sosiaaliturvalaitoksia, joiden on sovellettava unionin oikeutta tällä alalla, se ei ole sellainen, että sillä velvoitettaisiin nämä laitokset noudattamaan tiettyjä menetelmiä taikka omaksumaan tietyt tulkinnot niiden soveltaessa unionin sääntöjä (ks. tuomio 8.7.1992, Knoch, C-102/91, EU:C:1992:303, 52 kohta ja tuomio 1.10.1992, Grisvard ja Kreitz, C-201/91, EU:C:1992:368, 25 kohta).
- 111 Koska päätös N:o A1 ei siis ole luonteeltaan normatiivinen, Belgian kuningaskuntaa ei voida moittia siitä, että se olisi antamalla ohjelmalin 23 ja 24 §:n rikkonut tätä päätöstä.
- 112 Näin ollen päätöksen N:o A1 rikkomista koskeva väite on hylättävä perusteettomana.
- 113 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että Belgian kuningaskunta on jättänyt noudattamatta asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan 1 kohdan, 12 artiklan 1 kohdan ja 76 artiklan 6 kohdan sekä asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on antanut ohjelmalin 23 ja 24 §:n.

Oikeudenkäyntikulut

- 114 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Belgian kuningaskunnan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen on olennaisilta osin todettu, Belgian kuningaskunta on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Belgian kuningaskunta on jättänyt noudattamatta sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004, sellaisena kuin se on muutettuna 22.5.2012 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 465/2012, 11 artiklan 1 kohdan,**

12 artiklan 1 kohdan ja 76 artiklan 6 kohdan sekä asetuksen N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16.9.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009 5 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on antanut 27.12.2012 annetun ohjelman 23 ja 24 §:n.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Belgian kuningaskunta veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset